

Šta je demencija?

Demencija je zajednički naziv za niz simptoma koji se javljaju kada mozak oslabi zbog bolesti. Posledice bolesti demencije mogu biti: otežano pamćenje, planiranje i otežano komuniciranje.

Svi ljudi s vremena na vrijeme doživljavaju da im oslabi pamćenje, ili da im je teško znati kako se postaviti u nekoj situaciji. Međutim pomenuti problemi u vezi sa bolesću demencije utiče na samostalnost u svakodnevnom životu.

Uzrok demencije je bolest, a ne starost

Uzrok demencije je uvijek bolest. Riječ je o više od 200 različitih bolesti, koje mogu uzrokovati demenciju. Obično se smatra da je demencija prirodna posledica staranja, to je netačno, mada rizik demencije raste tokom staranja. Od oko 85.000 osoba koje boluju od demencije, najveći broj su osobe starije od 65 godina.

Primjeri vezani za bolest

Najčešći uzrok demencije je Alzhajmerova bolest, od koje boluje najmanje polovina od svih demencijom oboljelih osoba. Vaskularna demencija ili infarktna demencija se češće javljaju, dok su ređe demencija sa Lewi-tijelima i demencija na osnovu Parkinsonove bolesti, kao i fronto-temporalna demencija. Bolesti demencije rijetko su naslijedne.

Znaci demencije

Najviše osoba sa demencijom postaje zaboravno, i teško im je sjetiti se imena, kao i voditi računa o dogovorima. Iako su ranije imali dobru sposobnost izražavanja, sada im je potrebna pomoć oko nalaženja riječi, a ako su ranije imali dobar osjećaj za prostor, sada im je potrebna pomoć oko orijentacije.

U nekim slučajevima, bolesna osoba može promijeniti ličnost, nemati želju ili imati probleme u vezi da bude zajedno sa drugim osobama. Demencija često utiče i na sposobnost osobe da se sama snalazi u svakodnevnicima, kao npr. da se bavi novčanim pitanjima, sprema hranu, nabavlja namirnice itd.

Različiti tokovi bolesti

Većina bolesti demencije će se razvijati vremenom. Nastaće novi simptomi, a bolesna osoba će postepeno gubiti više svojih sposobnosti. Sam tok bolesti zavisi od njenog uzroka, a sama dužina toka bolesti može varirati od par godina do više decenija.

Precizna i rana dijagnoza je važna za liječenje

Ako sumnjate u demenciju, kontaktirati vašeg doktora. Mogućnosti liječenja zavise od toga koja je bolest uzrok simptoma, i zbog toga je važno da se precizno zaključi koja je bolest proizvela demenciju, kako bi se u najkraćem mogućem roku napravio plan liječenja.

Savjetovanje u odnosu na pacijenta i rodbinu, kao i praktična pomoć i poštećenje, postaju po pravilu najvažniji elementi liječenja.

U nekim slučajevima lijekovi mogu ublažiti simptome, između ostalog kod Alzhajmerove bolesti. Kod vaskularne demencije, koja je često uzrokovana infarktom, cilj mediciranja je da se izbjegne stvaranje ugrušaka u krvi.

Mislite na budućnost

Što se više zna o bolesti demencije, bolje preduslove imaju i bolesnik i rodbina da donesu odluke vezane za budućnost. Može, npr. biti neophodno da se bolesnik preseli u drugi stan, da napiše testament ili da koristi pomoćna sredstva, koja mogu pomoći dementnoj osobi da bolje pamti, da održava ličnu higijenu itd.

Razmjena iskustva sa osobama u istoj situaciji može biti korisna. Sve opštine/općine imaju savjetnike ili koordinateure za oblast demencije, i oni mogu dati savjete vezane za mogućnosti pomoći i podrške.

Lokale kontaktoplysninger: